

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING**
Enhet 2
Ida Jerdmyr

DOM
2012-09-19
Meddelad i
Jönköping

Mål nr
3045-12 E
Enhetschef 2

SÖKANDE

Trafikbolaget Carlstens i Bodafors AB, 556172-8220
Box 224
571 23 Nässjö

MOTPART

Aneby kommun
Box 53
578 22 Aneby

KONKURRENSVERKET	
2012-09-21	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Trafikbolaget Carlstens i Bodafors AB:s ansökan om överprövning av Aneby kommuns beslut att avbryta upphandlingen avseende skolskjuts.

BAKGRUND

Aneby kommun (kommunen) påbörjade en upphandling avseende skolskjuts. Upphandlingen genomfördes som ett öppet förfarande. Tre anbud inkom inom anbudstiden och gick vidare till kvalificering och utvärdering. Enligt tilldelningsbeslutet tilldelades Aneby Buss och Taxi AB (Aneby Buss) kontraktet. Trafikbolaget Carlstens i Bodafors AB (Carlstens) ansökte vid förvaltningsrätten om överprövning och yrkade att upphandlingen skulle rättas på så sätt att Aneby Buss anbud skulle förkastas och uteslutas från utvärderingen och att ett nytt tilldelningsbeslut skulle fattas. Förvaltningsrätten beslutade den 15 februari 2012 att bifalla Carlstens ansökan och att upphandlingen inte fick avslutas förrän rättelse skett på så sätt att Aneby Buss anbud inte skulle utvärderas. Förvaltningsrättens dom överklagades, Kammarrätten i Jönköping meddelade dock ej prövningstillstånd.

Dok.Id 77420

Postadress
Box 2201
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hamngatan 15

Telefon
036-15 66 00

E-post:
forvaltningsratten@jonkopning.dom.se

Telefax
036-15 66 55

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

Kommunen meddelade den 4 juni 2012 att upphandlingen har avbrutits. Kommunen motiverade avbrytandet enligt följande. Kommunen har uppmärksammat att giltiga anbud saknas i upphandlingen. Enligt förfrågningsunderlaget ska anbuden vara giltiga som längst fyra månader från det att eventuell överprövning gjorts. Anbudens giltighet gick därför ut den 28 mars 2012. En anbudsgivare har dock, efter det att anbudstiden löpt ut, förlängt anbudstiden för sitt anbud. Eftersom kommunen inte lämnat samtycke till förlängningen finns det inga anbud för kommunen att utvärdera. Kommunen har även uppmärksammat att en av de två kvarvarande anbudsgivarans anbud förefaller innehålla brister i form av att vissa av deras fordon inte uppfyller i upphandlingen ställda skall-krav. Detta innebär att enbart ett anbud skulle finnas kvar att utvärdera vilket leder till bristande konkurrens.

YRKANDEN

Carlstens har efter att kommunen meddelat att den avbryter upphandlingen ansökt om överprövning hos förvaltningsrätten och yrkar att förvaltningsrätten ska ogiltigförklara beslutet om att avbryta upphandlingen. Carlstens anför i huvudsak följande. Det finns inte någon saklig grund för kommunen att avbryta upphandlingen. Kommunen anför att det saknas giltiga anbud. Carlstens anbud är dock fortfarande gällande. Enligt förfrågningsunderlaget är anbudet gällande i 120 dagar från sista anbudsdag. Vid den händelse att upphandlingen blir föremål för överprövning ska anbudet gälla tills beslut slutligt har fattats i ärendet, dock längst fyra månader. Kammarrätten meddelade sitt ställningstagande den 11 maj 2012 och förvaltningsrätten meddelade dom den 15 februari 2012. Carlstens har meddelat kommunen att deras anbud gäller tills ett beslut har fattats och tills ett avtal har tecknats. Kommunen har vidare angett som skäl till avbrytandet att ett annat anbud skulle förefalla innehålla brister eftersom vissa av deras fordon

inte uppfyller i upphandlingen uppställda skall-krav. Något sådant krav finns enligt Carlstens inte i förfrågningsunderlaget. Det finns enligt förfrågningsunderlaget inget krav att efterfrågade fordon ska finnas vid anbudsinslämning och någon sådan handling har inte begärts i förfrågningsunderlaget. Det finns inga krav på någon fordonsförteckning i samband med anbudsinslämning. Kommunen har slutligen som skäl för avbrytandet angett bristande konkurrens. Det står inte i förfrågningsunderlaget att kommunen har rätt att avbryta upphandlingen p.g.a. bristande konkurrens.

Kommunen bestrider bifall till Carlstens ansökan och anför bl.a. följande. Ansökan ska avslås redan av den anledningen att Carlstens har anfört fel lagrum. De har hänvisat till LUF istället för rätteligen LOU. Carlstens har även kommit in med sin ansökan efter att tidsfristen för överprövning gått ut, den 19 juni 2012. Vidare har Carlstens inte anfört att bolaget har lidit skada vilket är en förutsättning för att domstolen ska kunna ingripa med stöd av LOU. Det finns inte heller några giltiga anbud i upphandlingen vilket har fått till följd att kommunen avbrytit upphandlingen. Inkomna anbud löpte ut fyra månader efter att ansökan om överprövning inkom till förvaltningsrätten, d.v.s. den 28 mars 2012. Kommunen har inte lämnat samtycke till den förlängning som Carlstens gjort av sitt anbud. Kommunen har även haft sakliga skäl att avbryta upphandlingen eftersom det har varit bristande konkurrens.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingen på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 4 § LOU får en allmän förvaltningsdomstol efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada överpröva en upphandling. Enligt 16 kap. 6 § LOU ska om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (se RÅ 2009 ref. 69).

Högsta förvaltningsdomstolen konstaterade i RÅ 2008 ref. 35 att det av praxis följer att ett beslut om avbrytande ska kunna överprövas av allmän förvaltningsdomstol. Domstolen konstaterar vidare att någon klar och entydig praxis angående vad som kan utgöra sakligt godtagbara skäl för ett avbrytande ännu inte har utbildats. Vad gäller den särskilda omständigheten att endast en lämplig anbudsgivare återstår får dock som regel anses godtagbart. Den omständigheten att endast ett anbud återstår är enligt domstolen således ett godtagbart skäl för den upphandlande enheten att avbryta upphandlingen.

Kammarrätten i Göteborg har i mål 4963-09 behandlat frågan huruvida det föreligger sakliga skäl att avbryta en upphandling med hänvisning till att den tid enligt förfrågningsunderlaget under vilken anbuden ska vara bindande har gått ut. Kammarrätten instämde i dåvarande Länsrättens i Skåne län bedömning att detta inte utgör sakligt skäl för att avbryta en upphandling. I det aktuella målet hade de två resterande anbudsgivarna båda förlängt sina anbuds giltighetstid.

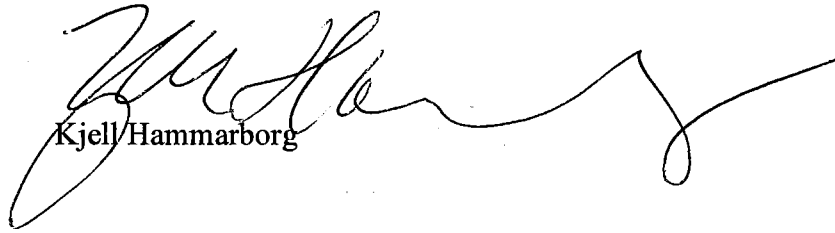
Förvaltningsrättens bedömning

Av praxis framgår att ett beslut att avbryta en upphandling kan överprövas av allmän förvaltningsdomstol (jfr. Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2005 ref. 62). En upphandlande myndighets beslut att avbryta en påbörjad upphandling ska motiveras av sakliga skäl som överensstämmer med grundläggande gemenskapsrättsliga regler inom offentlig upphandling. Det ankommer på den upphandlande myndigheten att visa att det föreligger sakliga skäl att avbryta en pågående upphandling. Frågan i målet är således om kommunen har haft sakliga skäl att avbryta den i målet aktuella upphandlingen.

Carlstens har invänt att kommunens beslut inte har varit sakligt grundat, dels p.g.a. att deras anbud har varit giltigt och dels p.g.a. att det inte framgår av förfrågningsunderlaget att kommunen har möjlighet att avbryta upphandlingen med hänvisning till bristande konkurrens. Kommunen hävdar att Carlstens och den andra anbudsgivarens anbud inte längre är giltiga och att utifall att Carlstens anbud anses vara giltigt är det enda giltiga anbudet och att det därför föreligger bristande konkurrens.

Med hänsyn till praxis har kommunen inte rätt att avbryta upphandlingen för att anbudens giltighetstid har gått ut om anbudet förlängs. Den särskilda omständigheten att endast en lämplig anbudsgivare återstår har som regel dock ansetts vara ett sakligt godtagbart skäl för att avbryta en upphandling (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2008 ref. 35). Mot denna bakgrund finner förvaltningsrätten att kommunen i den uppkomna situationen – endast ett anbud kvarstår – har haft saklig grund för att avbryta den aktuella upphandlingen. Vid sådant förhållande och då det inte heller framkommit att de grundläggande principerna i gemenskapsrätten trätts för när ska Carlstens ansökan om överprövning avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D LOU)

Kjell Hammarborg